

Pædagogisk læreplan

Løvehuset

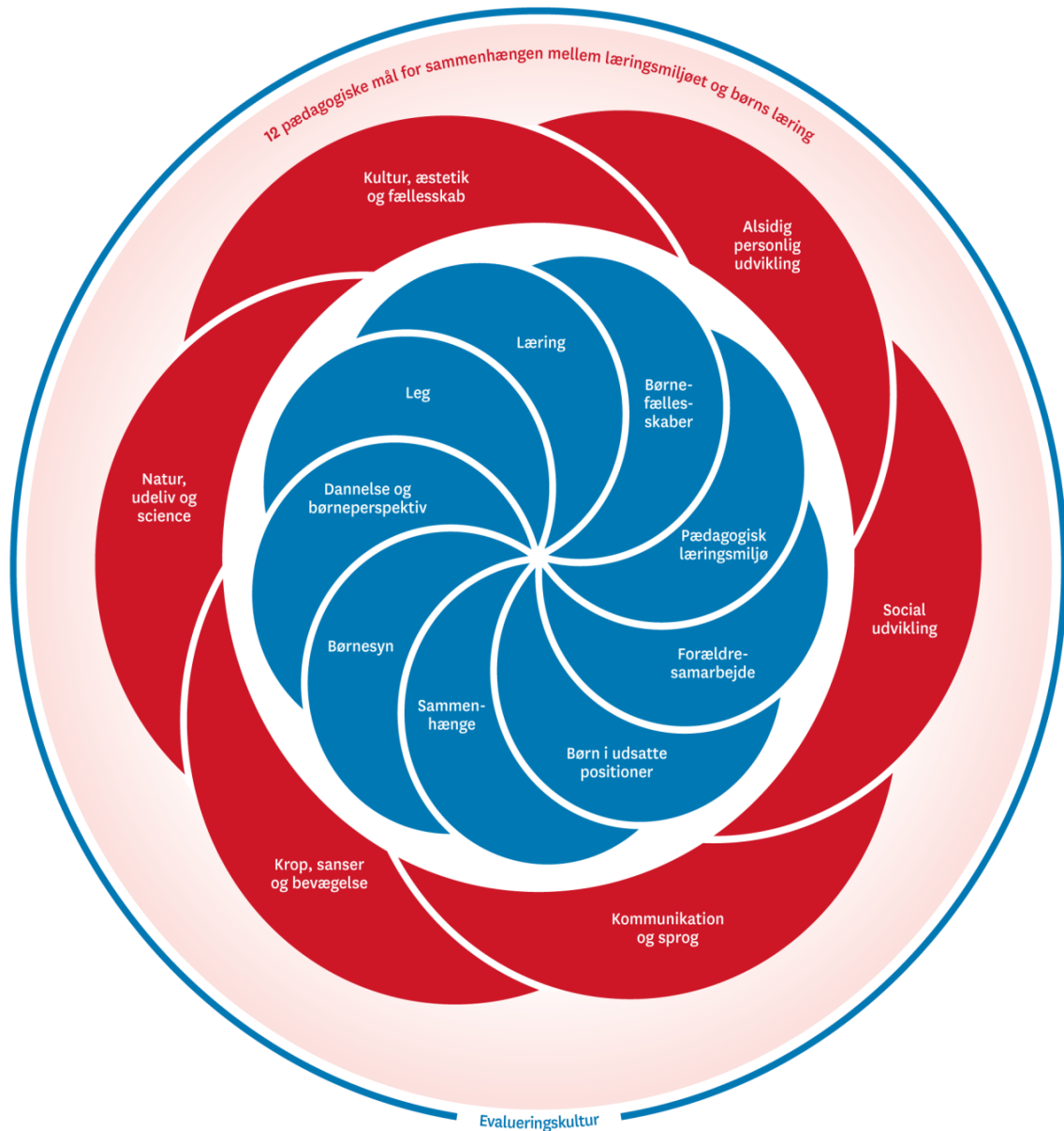
2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er

udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Løvehuset er Hørsholms mindste institution, med 1 vuggestuegruppe på 13 børn og 1 børnehavegruppe på 26 børn. Løvehuset ligger tæt på Hørsholm bymidte, og lige midt i skov, sø og grønne arealer. Vi blev til i forbindelse med det store boligkompleks Opnæsgård, som blev bygget sidst i 60'erne. Institutionen startede op som et projekt i midlertidige barakker. Vi har ligget der siden, og det er langt over 50 år. Vi har en fantastisk legeplads, med gamle træer der giver skygge, gode legekroge og et areal der byder op til leg.

LILLE I STØRRELSE, MED ET STORT HJERTE !

Tryghed, omsorg, tillid og nærvær er Løvehusets kendetegn. Vi vægter børnene højt og vores pædagogik afspejler, at vi tager udgangspunkt i det gode børneliv.

Vi er en fast og tæt personalegruppe, som kan lide at arbejde sammen om børnenes ve og vel. I Løvehuset er der 4 pædagoger, 5 medhjælpere, en køkkendame og en leder.

Pædagogisk læreplan

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

---

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Når vi har fokus på det enkelte barn, sker det ud fra en proces, hvor vi er opmærksomme på barnets sider, der kræver pædagogisk støtte og udvikling. Hovedfokus ligger dog på barnets positive egenskaber, der skaber mulighed for at anerkende barnets udfoldelsesmuligheder, understøtter disse, og er med til at styrke udviklingen mod, at barnet bliver den bedste version af sig selv. Dette kan også hjælpe barnet med at kunne indgå i børnefællesskaberne, hvor det kan give en fornemmelse af at kunne bidrage med noget, og kammeraterne får øje for ens kvaliteter. Her forsøger vi at skabe et dannende legemiljø, der giver børnene redskaberne til at kunne omgås hinanden på en positiv måde, skabe fællesskaber på kryds og tværs, og derved skabe grobund for, at børnene kan lære af hinanden uanset alder.

Legen har et helt særligt fokus hos os. Vi prioriterer selvfølgelig aktiviteter i løbet af dagen, men ofte er det aktiviteter, man kan gå til og fra. Enkelte børn kan have særlige forudsætninger, eller have brug for ekstra støtte til f.eks. bevægelse, inklusion eller at kunne fastholde koncentrationen i længere tid. Andre børn har brug for hjælp til at blive inkluderet i børnefællesskabet og skabe gode legerelationer. Vi prøver at skabe rammer, hvor de udsatte børn kan blive inkluderet i de små børnefællesskaber, f.eks. med små legegrupper enten inde eller ude, hvor en voksen går ind og sammensætter nogle børn, der måske ikke selv ville have fundet hinanden, men hvor vi med fagligt blik kan se potentiale for en positiv relation. Ellers kan børnegruppen sammensættes ud fra en fælles interesse, der kan binde sammen. Vi finder tit, at børnene finder styrke i at indgå i de små fællesskaber, og profiterer af dette i det store børnefællesskab.

De fremhævede punkter bliver desuden udfoldet under de andre læreplaner.

Pædagogisk læringsmiljø

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vores pædagogiske læringsmiljø indeholder så mange aspekter der gør, at børnene opnår læring fra det øjeblik de træder ind ad døren. Læringen ligger i de faste rutiner, der er med til at skabe nogle klare rammer for børnene, som de kan forholde sig til. Derfor kan de også forholde sig til, hvad der skal ske i løbet af dagen, og de bratte skift der kan ske fra en leg til f.eks. en spisesituation kommer ikke som en overraskelse.

Dannelse er indtænkt i den måde vi taler til hinanden på, og generelt hvordan vi omgås. Særligt i spisesituationer, har vi meget fokus på både at lære hvordan man sidder ved bordet, hvordan man tiltaler voksne og sine kammerater, og hvordan man motorisk kan øve at hælde op, spise med kniv og gaffel, og agere inden for det råderum, man har fået tildelt i kraft af sin faste plads og sin placering i forhold til sine kammerater ved bordet.

Differentieringen i de aktiviteter, vi kan tilbyde i løbet af dagen, er med til at understøtte børnenes forskellige interesser, og være med til at give børnene en mening med at have deres daglige gang i vores institution. Trivsel tager da også et kraftigt afsæt heri, da man skal bruge tid på de ting, der gør en glad. Herudover kommer også de gode relationer, muligheden for at kunne prøve sig selv af og opnå succeser med det, man gør. Som personale har vi konstant øjne på, hvordan det enkelte barn trives i leg, sammen med kammerater, forholdet til sine forældre, og den almene bevægelse og sundhed ud fra et kropsligt perspektiv.

Samarbejde med forældre om børns læring

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi bestræber os konstant på at være på forkant med børnenes udvikling og trivsel. Derfor samler vi løbende observationer af de enkelte børn, og diskuterer dem i personalegruppen. Samarbejdet med forældrene kommer til udtryk særligt i hente/bringesituationerne, hvor der er mulighed for at stille spørgsmål, diskutere små problematikker og grine af sjove anekdoter fra dagen. Derudover indkalder vi til konsultationer, hvis vi føler, at der er behov for en mere fortrolig samtale om det enkelte barn. Forældre har også selv mulighed for at ønske en samtale.

I løbet af året afholder vi desuden forældremøde, hvor vores pædagogik er i fokus, og vi udvælger en særlig problematik at fokusere på, hvor forældrene får en aktiv rolle i at bidrage med deres perspektiv. Ved vores fællesarrangementer, f.eks. sommerfest, udnytter vi ligeledes tiden til at samtale med forældrene og have en god dialog.

Et forældresamarbejde indebærer desuden, at forældre er indstillet på at være en del af deres børns daglige gang i vores institution, er med til at bidrage og være åbne omkring udfordringer, samt holde sig orienteret om det pædagogiske arbejde, der foregår og bakker op om dette.

Børn i udsatte positioner

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle børn er på en eller anden måde påvirket af deres livsvilkår, fysiske formåen, sociale kompetencer, selvtillid og selvværd. Det indebærer både de børn, der vokser op i et skadeligt miljø, samt børn der er fysisk handicappet, ekskluderet fra børnefællesskabet, børn der har svært ved at aflæse andre børn eller at kunne sige fra og lignende.

I de tilfælde, hvor vi vurderer, at der er brug for ekstra ressourcer til at kunne håndtere et barn, bliver forældrene inddraget, og der søges om støttetimer. Herigennem er der mulighed for at fordybe sig i det enkelte barn, og skabe et læringsmiljø der tager udgangspunkt i barnets forudsætninger.

Vi har altid fokus på de børn, vi vurderer, har brug for ekstra opmærksomhed i forbindelse med dagens gang. Disse børn drager også nytte af at indgå i små børnefællesskaber, der kan være sammensat efter deres formåen, deres interesser eller præferencer. Vi tager højde for og er opmærksomme på tegn på mistrivsel, og inddrager naturligvis forældrene i vores bekymring. Derudover finder vi, at en situation eller et problem kan italesættes med børnene, og ved at fremhæve det positive ved et barns egenskaber, kan det være med til at skabe en større forståelse fra de andre børn, som kan være en medvirkende faktor til, at et udsat barn kan blive inkluderet i børnefællesskabet.

Udsatte børn har ofte nogle usagte følelser, de prøver at afbalancere for at kunne fungere i et børnefællesskab på en positiv måde, og her finder vi det givtigt at udtrykke sig æstetisk, hvor det usagte bliver omsat - og forhåbentlig bearbejdet - i processen. De æstetiske udtryksformer giver ligeledes anledning til at tale om nogle ting, det ellers er svært at få bragt på banen. Urolige børn kan også drage fordel af at udtrykke sig æstetisk og (måske) finde ro i de uendelige muligheder, der er for at udtrykke sig. De kreative udtryksformer kan nærmest ses som en form for børneterapi, og vi prioriterer meget, at alle børn tager del i kreative processer ud fra deres egen formåen.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

De kommende skolebørn sidder det sidste år i børnehaven adskilt fra de resterende børn. Dette er en prioriteringssag, for at skabe et lærings- og modningsmiljø, der er målrettet den kommende skolegang. Ud over at lave skoleopgaver, øve bogstaver og tal, at skrive osv., som børnene selvfølgelig skal igennem, fokuserer vi på dannelsen i at blive de store i børnehaven. Det medfører, at børnene får lov til nogle ting, som de mindre ikke må; det er bl.a. ansvaret for hinanden, hvor de kan få forældre- og pædagogtilladelse til at opholde sig på legepladsen uden en fysisk tilstedeværelse af en voksen. At være duks og turde stå frem, og at påtage sig et ansvar for borddækning og afrydning. At lære at række hånden op, når man vil sige noget, og kunne vente på tur.

Derudover bliver de kommende skolebørn præsenteret for læring gennem lege, der både fokuserer på den fysiske bevægelse som virker sundhedsfremmende, og som kræver deltagelse af det enkelte barn og styrker børnenes samarbejdsevne.

I løbet af året arbejder børnene desuden med forskellige temaer, f.eks. om skrald og fra-jord-til-bord, og vi skaber nogle sammenhængende forløb, hvor børnene får indsigt i forskellige aspekter af temaerne, som skaber mulighed for, at børnene kan få en oplevelse af at kunne bidrage med viden til børnefællesskabet, samt tilegne sig ny viden, der kan bruges senere i skolen.

Inden skolestart udarbejder børnene et "skriveunderlag", der indeholder forskellige oplysninger om barnet: f.eks. familie (tegning), yndlingsleg og -sang, vennerelationer osv. Dette er et rigtig godt samtaleværktøj, både for børn og voksne, som børnene kan tage med i skolen, og de nye voksne har et udgangspunkt for samtale med det enkelte barn, som kan drage paralleller til en tidligere hverdag i børnehaven ift. den nye hverdag i skolen.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vores lille børnehus er placeret i et naturskønt område. Vi har store græsarealer i baghaven, og dejlige skovområder i gåafstand. Derudover går vi mange ture, som vi især ser som et bidragende læringsmiljø for børnene. Børnene får trænet enormt mange aspekter af at blive et dannet menneske, og at være et bidrag til børnefællesskabet: Vi passer på hinanden, vi sørger for at alle er med, vi oplever og sanser sammen, vi lærer regler i trafikken, hvad gør man/gør ikke. Fantasien bliver også sat i spil: hvad kan man lave et sted, hvor der ikke er legeredskaber eller et præfabrikeret legemiljø, hvor der skal leges på en bestemt måde, og børnene har mere lig forudsætninger, idet der ikke foregår en kønsopdeling.

Vi har et samarbejde med et center for demente, hvor vi tager ned og hygger med de ældre – særligt i julen, hvor vi klip-og-klistrer, spiser og synger for dem. Til jul går vi desuden Lucia-optog, og det er med til at skabe glæde hos børn og voksne, og børnene opnår større forståelse for de ældres væsen og tilværelse i samfundet.

Desuden bruger vi byens tilbud til børnene, for at danne dem kulturelt. Vi har flere ture til byens bibliotek, vi kommer til teater på de nærliggende skoler og kulturcentre, og vi er nysgerrige på erhverv (f.eks. biavl), der er åbent for børns tilstedeværelse. Også her har børnene rig mulighed for at suge til sig af viden, og de bliver præsenteret for yderligere måder at bidrage til og være en del af børnefællesskabet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi leger rigtig meget i vores lille børnehus, og fælleslege på legepladsen har en stor prioritet. Her er der rig mulighed for at udfolde sig fysisk, og det kuperede terræn både styrker og udfordrer børnenes fysiske formåen. Forhindringsbaner og bevægelsesaktiviteter er desuden en fast del af hverdagen, som samtidig styrker aspekterne at vente på tur, tage hensyn til de andre og bidrage med sine styrker til børnefællesskabet.

Vi taler rigtig meget med børnene om, hvordan man er en god ven. Dette er ligeledes en del af dannelsesprocessen, samt en stor del af at færdes i et børnemiljø, der naturligt påvirker børnene psykisk, både positivt og negativt. I formningen af børnene og deres selvidentitet, søger vi at fremme børnenes gode og positive egenskaber samt kunnen og formåen – både ift. dem selv, men også ift. de andre børn. Vi prøver at fremme et sundt fysisk og psykisk selvbillede hos det enkelte barn, og vi anvender narrative metoder, der kan være med til at vende en – måske – negativ udvikling af barnets selvbillede. Også her trækker vi på de små børnefællesskaber, der kan fremme det enkelte barns styrker og kvaliteter.

Børnene har dagligt mulighed for at sanse og udfolde sig kreativt. De får stillet nogle grundredskaber til rådighed, og så er der mulighed for, at børnene selv kan udfolde sig med inddragelse af naturens materialer og "hvad vi lige har". Vi følger barnets spor, og hvis et barn kommer med en form for materiale, finder vi straks på noget, det kan bruges til.

De mindre børn arbejder med skabelon-metoden, hvor der er fastere rammer for, hvad der skal laves, men hvor der er fokus på helt andre aspekter som f.eks. at kunne tegne en bestemt form eller at kunne håndtere en saks. De større børn bliver udfordret med at skabe selv fra bundet, og kun fantasien sætter grænser.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Alsidig personlig udvikling

Vi arbejder med:

Alle børn skal lære at:

- kende eget selvværd samt anvende egen selv-og medbestemmelse på en konstruktiv måde.
- anvende egen nysgerrighed, interesser og gå-på-mod.
- kende og udtrykke egne grænser samt at kunne sætte grænser overfor andre.
- lege og kunne fordybe sig i leg samt udtrykke sig via leg.

Social udvikling

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Social udvikling

Vi arbejder med:

Alle børn skal lære at:

- være tolerant og i stand til at skabe konstruktiv kontakt til hinanden og til de voksne.
- invitere til og øve sig i at være en god ven herunder forstå betydningen af en tæt relation.
- vise empati, vente på tur, indgå i sociale relationer, bidrage til legen.
- håndtere indflydelse herunder at kunne samarbejde med og give plads til andre.

Kommunikation og sprog

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Kommunikation og sprog

Vi arbejder med:

Alle børn skal lære at:

- sætte ord på egne følelser, handlinger og hensigter.
- kommunikere varieret ud fra det givne alders-og udviklingsniveau.
- forstå beskeder, der gives både individuelt og kollektivt.
- få et udvidet ordforråd herunder at kunne tale eget respektive modersmål.

Krop, sanser og bevægelse

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Krop, sanser og bevægelse

Vi arbejder med:

At alle børn skal lære at:

- kende egen krop, udvikle en kropsbevidsthed og motiveres til at bruge kroppen.
- udvikle balance, bevægelighed, udholdenhed i forhold til brugen af kroppen.
- bruge sanserne (lugte, føle, smage, høre, se, mærke osv.)
- føle kropsglæde, mærke og efterleve kroppens behov.

Natur, udeliv og science

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Natur, udeliv og science

Vi arbejder med:

Alle børn skal lære at:

- få et bredt kendskab til naturens indhold og potentiale.
- opleve glæde ved at være i og færdes i naturen herunder at lege i den.
- bruge sanserne i naturen (dufte, mærke, føle, se, høre m.m)
- eksperimentere med naturens indhold i forbindelse med skabende, æstetiske processer samt i før-matematiske tilgange.

Kultur, æstetik og fællesskab

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Kultur, æstetik og fællesskab

Vi arbejder med:

Alle børn skal lære at:

- udvikle egen personlig kreativitet, fantasi og nysgerrighed gennem skabende aktivitet.
- eksperimentere med forskellige materialer og redskaber i æstetiske processer.
- anvende kulturtekniske redskaber og opnå digital dannelse.
- kende egen baggrund og kultur samt få kendskab til andres baggrunde og kulturer herunder introduceres til lokalmiljøets indhold og muligheder.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Vi evaluerer dagligt med vores kollegaer her i huset. Til alle personalemøder evaluerer vi over den forrige måned samt vurderer vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi er her opmærksomme på, om vi skal ændre nogle tiltag for at udvikle læringsmiljøet hos os. Vi brainstormer dagligt på kryds og tværs af huset, for netop at gøre Løvehuset til det bedste sted for børn og voksne.

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi evaluerer som før beskrevet til hver personalemøde, om vi kan ændre nogle ting i vores daglige gørem, for at optimere vores dagligdag og tilpasse læreplanstemaerne.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi vil benytte en stor del af et personalemøde til at gennemgå, evaluerer, og optimerer vores arbejde med den pædagogiske læreplan.